

Niðurstöður úr samráðsgátt

Drög að tillögu til þingsályktunar um framkvæmdaáætlun í málefnum innflytjenda fyrir árin 2021-2024 voru birt almenningi til umsagnar í samráðsgátt stjórnvalda á vefnum Ísland.is 25. mars 2021 og var veittur frestur til 9. apríl 2021 (mál nr. 87/2021). Níu umsagnir bárust í gegnum samráðsgátt frá Landssamtökunum Þroskahjálp, fjölmenningsarteymi skóla- og frístundasviðs Reykjavíkur, Sveitarfélaginu Árborg, Íslandsdeild Amnesty International, Alþýðusambandi Íslands, Sambandi íslenskra sveitarfélaga, Ungmennafélagi Íslands og tveimur einstaklingum en í umsögn frá Rauða krossinum á Íslandi er gerð grein fyrir því að umsögn félagsins muni berast síðar. Fjórar umsagnir bárust til félagsmálaráðuneytisins eftir að fresti til skila umsagna í samráðsgátt var formlega lokið frá Rauða krossinum á Íslandi, Menntavísindasviði Háskóla Íslands, Fjölmenningsarráði Reykjavíkurborgar og Reykjanesbæ. Allar umsagnir voru teknar til umfjöllunar. Fjöldi ábendinga og athugasemda voru almenns eðlis og kölluðu ekki á breytingar á aðgerðum. Breytingar voru gerðar á 17 aðgerðum með hliðsjón af umsögnum og var það gert með eftirfarandi hætti: a) gerðar voru breytingar á aðgerðum í samræmi við ábendingar, b) bætt var við samráðsaðilum þar sem eftir því var óskað og viðkomandi féll ekki undir þá aðila sem nefndir höfðu verið, c) texta í greinargerð breytt í samræmi við ábendingar og/eða tillögur umsagnaraðila. Fulltrúi Sambands íslenskra sveitarfélaga á sæti í innflytjendaráði og kom að vinnu við gerð framkvæmdaáætlunarinnar á öllum stigum. Tekið var tillit til ábendinga og athugasemda frá Sambandi íslenskra sveitarfélaga jafnóðum og þær bárust á reglulegum fundum innflytjendaráðs.

Hér á eftir er í stuttu máli gert grein fyrir þeim breytingum sem gerðar voru eftir samráð:

A.1. Mótun stefnu sem eflir fólk af erlendum uppruna til þátttöku í samfélaginu.

Eftir ábendingu frá Fjölmenningsarteymi skóla- og frístundasviðs Reykjavíkurborgar var texta í greinargerð breytt og áhersla lögð á að horft verði til innlendra sem og alþjóðlegra skuldbindinga við stefnumótunarvinnuna, s.s. íslensk málstefna, mannréttindayfirlýsing Sameinuðu þjóðanna, skýrsla Evrópunefndar gegn kynþáttafordómum og umburðarleysi, heimsmarkmið Sameinuðu þjóðanna, samningur Sameinuðu þjóðanna um borgaraleg og stjórnmálaleg réttindi og samningur Sameinuðu þjóðanna um réttindi barnsins.

Í samræmi við ábendingu frá Menntavísindasviði Háskóla Íslands var stofnunum á sviði menntunar og heilbrigðisþjónustu bætt við sem dæmi um samstarfsaðila.

A.2. Ráðgjafarstofa fyrir innflytjendur

Ekki voru gerðar efnislegar breytingar á aðgerðinni en umsagnir verða hafðar til hliðsjónar við úttekt og mat á verkefninu þegar kemur að ákvarðanatöku um framtíðarfyrirkomulag þeirrar þjónustu sem veitt er hjá ráðgjafarstofunni.

A.4. Fræðsla til starfsfólks ríkis og sveitarfélaga

Brugðist var við ábendingu frá UMFÍ og starfsfólki í skipulögðu íþrótta- og æskulýðsstarfi bætt við sem hagaðilar/markhópur. Þá var Rauða krossinum á Íslandi bætt við sem dæmi um samstarfsaðila.

A.5. Fjölmenningsarstefnur og móttökuáætlanir sveitarfélaga

Hagaðilum breytt í samræmi við ábendingu frá Rauða krossinum á Íslandi.

A.6. Fræðsla og upplýsingar um íslenskt samfélag verði aðgengilegar á helstu tungumálum innflytjenda á Íslandi

Í ábendingu frá Fjölmenningsarteymi skóla- og frístundasviðs Reykjavíkurborgar er bent á mikilvægi þess að upplýsingar um íslenskt samfélag komi fram bæði á íslensku og öðru tungumáli á sömu blaðsíðu, og samræmist þannig íslenskri málstefnu sem samþykkt var á Alþingi 2009. Ekki var gerð efnisleg breyting á aðgerðinni en hún verður höfð til hliðsjónar við útfærslu verklags. Sveitarfélagið Árborg kallar í umsögn sinni eftir því að nánar verði skýrt hvernig staðið verði að fræðslu í mismunandi sveitarfélögum. Í þessari aðgerð er vísað í almenna fræðslu og upplýsingar um íslenskt samfélag líkt og það sem Mímir hefur gert fyrir Vinnuálastofnun fyrir flóttafólk. Sú fræðsla standi öllum innflytjendum til boða en hún nær þó ekki inn á fræðslu um hvert og eitt sveitarfélag heldur er henni ætlað að vera almennari fræðsla um íslenskt

samfélag. Lýsing á framkvæmd aðgerðarinnar var bætt með tilliti til umsagna frá Reykjanesbæ, Fjölmenningsráði Reykjavíkurborgar og Rauða krossinum á Íslandi.

A.7. Samfélagstúlkun

Bætt var við sem dæmi um samstarfaðila *þjónustukaupendur s.s. sveitarfélög og heilbrigðisstofnanir og aðilar vinnumarkaðarins* samkvæmt umsögnum frá ASÍ og Fjölmenningsarteymi skóla- og frístundasviðs Reykjavíkurborgar.

B.1. Þátttaka barna og ungmenna í íþrótt- og æskulýðsstarfi

Í Reykjanesbæ hefur verið unnið viðamikið samfélagsverkefni Allir með! Reykjanesbær býðst til þess að deila reynslu og gefa frekari innsýn í kostnaðarliði verkefnisins sem eru mun hærri en áætlaður kostnaður aðgerðarinnar. Í samræmi við þessa tillögu er lagt til að verkefnið Allir með! verði skoðað sem eitt þeirra verkefna sem reynst hafa vel hér á landi. Þá var Menntavísindasvið Háskóla Íslands bætt við sem dæmi um samstarfsaðila.

B.2. Ungmennni af erlendum uppruna sem eru hvorki í vinnu né í námi (NEET)

ASÍ og Menntavísindasviði Háskóla Íslands var bætt við sem dæmi um samstarfsaðila í þessari aðgerð.

B.3. Fötluð börn af erlendum uppruna og stuðningur við aðstandendur þeirra

Menntavísindasviði Háskóla Íslands var bætt við sem dæmi um samstarfsaðila í þessari aðgerð.

B.6. Ofbeldi

Texta í lýsingu á aðgerð breytt í samræmi við ábendingu frá Fjölmenningsarteymi skóla- og frístundasviðs Reykjavíkurborgar um hagsmuni barna.

C.3. Stuðningur við móðurmál og virkt fjöltyngi

Menntavísindasviði Háskóla Íslands var bætt við sem dæmi um samstarfsaðila í þessari aðgerð.

C.5. Fjölgun kennara af erlendum uppruna

Aðgerð breytt í samræmi við umsögn Menntavísindasviðs Háskóla Íslands þar sem gerð var tillaga að því að fleiri starfsstéttir menntakerfisins verði tilgreindar í aðgerðinni s.s. tómstunda- og félagsmálafræðingar, þroskaþjálfar, uppeldis- og menntunarfræðingar og annað fagmenntað starfsfólk menntakerfisins.

E.1. Samræmd þjónusta við flóttafólk og þá sem hlotið hafa alþjóðlega vernd

Lýsing á framkvæmd aðgerðar breytt í samræmi við ábendingu frá Reykjanesbæ.

E.2 Handbók um móttöku og þjónustu við flóttafólk

Rauða krossinum á Íslandi bætt við dæmi um samstarfsaðila við þessa aðgerð. Þar sem sveitarfélög eru skilgreind sem samstarfsaðilar er sveitarfélaginu Árborg ekki bætt við sérstaklega en gert er ráð fyrir að leitað verður til þeirra þar sem þau búa yfir mikilvægri reynslu af móttöku flóttafólks.

E.3. Líðan og þátttaka flóttafólks

Lýsing á aðgerð breytt í samræmi við umsögn frá Rauða krossinum á Íslandi.

E.4. Fræðsla til flóttafólks og fagaðila sem koma að þjónustu við flóttafólk.

Rauða krossinum á Íslandi bætt við sem dæmi um samstarfsaðila við þessa aðgerð.

E.5. Fylgdarlaus börn sem sækja um alþjóðlega vernd

Rauða krossinum á Íslandi bætt við sem dæmi um samstarfsaðila við þessa aðgerð.

Félagsmálaráðuneytið þakkar umsagnaraðilum fyrir mikilvægar ábendingar og athugasemdir sem bárust í samráðsgátt og til ráðuneytisins.